

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS KLAIPĖDOS APYGARDOS SKYRIUS

SPRENDIMAS

2024 m. gruodžio 5 d. Nr. 21RE2-281 (AG2-246/15-2024)
Klaipėda

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Klaipėdos apygardos skyrius (toliau – ir Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Marinos Adomaitės, Evaldo Ambrozaičio (posėdžio pirmininkas ir pranešėjas), Lauros Bernikienės,

2024 m. gruodžio 5 d. Komisijos posėdyje rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjos X. Y. skundą atsakovei Asmens su negalia teisių apsaugos agentūrai prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos dėl Asmens su negalia teisių apsaugos agentūros prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Sprendimų kontrolės skyriaus 2024 m. spalio 3 d. sprendimo Nr. (duomenys neskelbtini) panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė :

Komisijoje nagrinėjamas pareiškėjos X. Y. skundas atsakovei Asmens su negalia teisių apsaugos agentūrai prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – ir Agentūra), kuriame prašoma:

- 1) panaikinti Agentūros Sprendimų kontrolės skyriaus 2024 m. spalio 3 d. sprendimą Nr. (duomenys neskelbtini) (toliau – ir Sprendimas);
- 2) įpareigoti viešojo administravimo subjektą per administracinių ginčų komisijos nustatytą laiką priimti naują teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą.

Skunde (b. l. 1–3) pareiškėja nurodo, kad Agentūros Sprendimų kontrolės skyrius 2024 m. spalio 3 d. Sprendimu iš esmės nieko nepakeitė ir paliko galioti Agentūros Klaipėdos I teritorinio skyriaus 2024 m. rugpjūčio 2 d. sprendimą Nr. (duomenys neskelbtini), kuriuo jai buvo nustatytas 55 procentų dalyvumo lygis ir 45 procentų netekto dalyvumo lygis. Su tokiu Sprendimu nesutinka, tvirtina, kad jis neteisėtas ir nepagrįstas.

Pareiškėja teigia, jog atliekant dalyvumo lygio nustatymą į Agentūros Klaipėdos I teritorinį skyrių nebuvo iškviesta, kad galėtų tiesiogiai dalyvauti dalyvumo lygio nustatymo procedūroje ir paaiškinti iškilusius klausimus nors tokia asmens atvykimo procedūra yra numatyta Dalyvumo lygio nustatymo kriterijų ir tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. kovo 21 d. įsakymu Nr. A1-78/V-179 (toliau – ir Kriterijų ir tvarkos aprašas), 18.1 papunktyje.

Agentūros Klaipėdos I teritorinio skyriaus 2024 m. rugpjūčio 2 d. sprendime Nr. (duomenys neskelbtini) nurodoma, kad netaikytina diagnozė: (duomenys neskelbtini), kadangi neatitinka vertinimo kriterijų, elektroneuromiografinis (toliau – ir ENMG) tyrimas neatliktas. Taip pat nevertintos diagnozės (duomenys neskelbtini). Pareiškėja su tokia išvada nesutinka, nes dėl šių diagnozių Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Plungės teritorinis skyrius 2022 m. rugpjūčio 8 d. sprendimu Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl X. Y. darbingumo lygio“, neterminuotai nuo 2022 m. liepos 28 d. nustatė 80 procentų bazinį darbingumo lygį. Tai reiškia, kad 2024 m. rugpjūčio 2 d. sprendimo priėmimo dieną pareiškėjai jau

buvo nustatytas 80 procentų dalyvumo lygis ir 20 procentų netekto dalyvumo lygis, tad nustatant pareiškėjos dalyvumo lygį Agentūros Klaipėdos I teritoriniame skyriuje turėjo būti atsižvelgta į šią aplinkybę. Tai nebuvo padaryta.

Agentūros Sprendimų kontrolės skyriaus 2024 m. spalio 3 d. sprendime Nr. (duomenys neskelbtini) yra palikta tokia pati formuluotė ir vertinant pareiškėjos dalyvumo lygį nėra vertinamos diagnozės, kurios nevertintos Agentūros Klaipėdos I teritorinio skyriaus 2024 m. rugpjūčio 2 d. sprendime Nr. (duomenys neskelbtini). Pareiškėjai neaišku ir nesuprantama, kodėl nėra vertinamos nurodytos diagnozės.

Paaškina, jog ENMG tyrimai buvo atlikti du kartus: 2022 m. balandžio 27 d. ir 2023 m. balandžio 25 d., bet kodėl šie tyrimai nebuvo pateikti Agentūros Klaipėdos I teritoriniam skyriui, pareiškėja negali paaiškinti, nes dokumentus Agentūrai tvarkė ir išsiuntė šeimos gydytoja Z. Y., ENMG tyrimai, kaip ir 2022 m. rugpjūčio 8 d. sprendimas Nr. (duomenys neskelbtini), buvo pareiškėjos medicininėje kortelėje, bet šie medicininiai dokumentai, kaip supanta iš priimto sprendimo turinio, nebuvo pateikti Agentūrai, tad šių dokumentų kopijas pareiškėja pridėjo prie skundo Agentūrai. Pareiškėja taip pat nurodo, kad Agentūros Klaipėdos I teritorinio skyriaus 2024 m. rugpjūčio 2 d. sprendime Nr. (duomenys neskelbtini) nurodoma, kad nėra atlikti ENMG tyrimai, o kai pareiškėja pateikė įrodymus, kad tokie tyrimai buvo atlikti, tai tada Agentūros Sprendimų kontrolės skyriaus 2024 m. spalio 3 d. sprendime Nr. (duomenys neskelbtini) nusprendžiama šios diagnozės, kurią patvirtina ENMG tyrimai, iš viso nevertinti.

Teigia, jog vadovaujantis Kriterijų ir tvarkos aprašo 18.5.1 papunkčiu, Agentūra, jei trūko medicininių duomenų, turėjo teisę kreiptis į asmens sveikatos priežiūros įstaigą, jei pateikti medicininiai dokumentai yra neišsamūs ar jų nepakanka.

Nurodo, jog viešojo administravimo subjekto pakartotini veiksmai, kuriais nepriimamas teisėtas, pagrįstas ir motyvuotas sprendimas dėl asmens prašymo, vertintini kaip turintys biurokratizmo požymių, kas nesuderina su Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 3 straipsnyje įtvirtintais atsakomybės už priimtus sprendimus, objektyvumo, skaidrumo, nepiktnaudžiavimo valdžia principais, todėl yra pagrindas panaikinti skundžiamą Sprendimą kaip neatitinkantį Viešojo administravimo įstatymo 3 straipsnyje nustatytų reikalavimų.

Atsakovė Asmens su negalia teisių apsaugos agentūra prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos atsiliepimu (b. l. 41–43) prašo pareiškėjos skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Nurodo, kad pareiškėjos dalyvumo lygis buvo vertinamas 2024 m. liepos 31 d. – rugpjūčio 2 d. Agentūros Klaipėdos I teritoriniame skyriuje, kuris pareiškėjai nustatė 55 procentų dalyvumo lygį dėl priežasties „ligos arba būklės“ nuo 2024 m. liepos 31 d. iki 2025 m. liepos 30 d. Nesutikdama su Agentūros Klaipėdos I teritorinio skyriaus priimtu sprendimu, pareiškėja kreipėsi į Agentūros direktorių dėl pakartotinio dalyvumo lygio vertinimo. Agentūros Sprendimų kontrolės skyrius 2024 m. spalio 3 d. priėmė skundžiamą Sprendimą, kuriuo paliko galioti Agentūros Klaipėdos I teritorinio skyriaus 2024 m. rugpjūčio 2 d. sprendimą Nr. (duomenys neskelbtini).

Pažymi, kad pareiškėjos skunde išdėstyta tik pareiškėjos subjektyvi nuomonė, nauji įrodymai nepateikti.

Paaškina, kad dalyvumo lygis, minėtu laikotarpiu buvo vertinamas vadovaujantis Kriterijų ir tvarkos aprašu, jo priedais.

Pažymi, kad Agentūros teritoriniai skyriai ir Agentūros Sprendimų kontrolės skyrius, vertindami dalyvumo lygį, vadovaujasi gydymo įstaigos pateiktu siuntimu, prie jo pridėtais medicininiais dokumentais, pagrindžiančiais asmeniui diagnozuotą sveikatos funkcijos sutrikimą. Agentūra nėra gydymo įstaiga, todėl negali asmenims diagnozuoti susirgimų, keisti gydančių specialistų nustatytų diagnozių ar spręsti kitokius, su gydymo procesu susijusius klausimus. Už siuntimo į Agentūrą teisingumą atsako asmenį gydantis gydytojas, už konkrečios konsultacijos išvados teisingumą – ją suteikęs gydytojas specialistas.

Nurodo, kad 2024 m. liepos 26 d. Telšių rajono pirminės sveikatos priežiūros centro siuntimu (toliau – ir Siuntimas) pareiškėja buvo nukreipta į Agentūrą dalyvumo lygiui nustatyti.

Minėtame Siuntime nurodytos diagnozės pagal Tarptautinės statistinės ligų ir sveikatos sutrikimų klasifikacijos dešimtojo pataisyto ir papildyto leidimo „Sisteminis ligų sąrašas“ (Australijos modifikacija, TLK-10-AM) (toliau – ir TLK-10-AM) kodus.

Agentūros Sprendimų kontrolės skyrius, vertindamas pareiškėjos bazinį dalyvumą dėl pagrindinės diagnozės pagal TLK-10-AM kodą (duomenys neskelbtini) ir susijusių gretutinių diagnozių pagal TLK-10-AM kodus (duomenys neskelbtini) vadovavosi Kriterijų ir tvarkos aprašo 1 priedo I skyriaus 13.2 papunkčiu, kuris taikomas, kai asmeniui diagnozuojamos periferinės nervų sistemos, neuroraumeninės jungties ir raumenų ligos: bent vienos galūnės raumenų jėga 3 balai pagal Lovetto skalę – įveikia traukos jėgą, bet negali pasipriešinti trukdymui. Remiantis turimais duomenimis, pareiškėjai diagnozuotas (duomenys neskelbtini). Dešinės rankos ir dešinės kojos raumenų jėga 3 balai. Patvirtinta papildomai gauta 2024 m. rugsėjo 30 d. fizinės medicinos ir reabilitacijos gydytojo konsultacija. Taikant minėtą papunktį nustatytas 1 balo bazinis dalyvumas.

Vertinant bazinį dalyvumo lygį dėl gretutinės diagnozės pagal TLK-10-AM kodą (duomenys neskelbtini) vadovavosi Kriterijų ir tvarkos aprašo 1 priedo I skyriaus 13.5 papunkčiu, kuris taikomas, kai asmeniui diagnozuojamos periferinės nervų sistemos, neuroraumeninės jungties ir raumenų ligos: kai nepatikslinta / netaikytina), kadangi asmeniui nustatyta diagnozė neatitinka 13.1 – 13.4 papunkčių reikalavimų. Remiantis turimais duomenimis, pareiškėjai diagnozuota (duomenys neskelbtini). Patvirtinta 2022 m. balandžio 27 d., 2023 m. balandžio 25 d. elektroneuromiografiniu tyrimu. Dėl šio organizmo funkcinio sutrikimo bazinio dalyvumo balai nėra taikomi.

Argumentuoja, jog pareiškėjos dalyvumo lygis vertinimo metu negalėjo būti įvertintas didesnėmis balų išraiškomis, nes pareiškėjos sveikatos funkcinis sutrikimas yra vertinamas vadovaujantis Kriterijų ir tvarkos aprašo 1 priedo papunkčiu, kuriuo yra įvertinta konkreti bazinio dalyvumo lygio vertė ir kuris negali būti koreguojamas ar kitaip keičiamas. Agentūra, nustatydamą dalyvumo lygį, vertina ne atskiras ligas, užšifruotas tam tikrais TLK-10-AM kodais, ir nustato ne sveikatos, o dalyvumo lygį, kuriam iš esmės įtaką daro ne diagnozuota liga ar asmens patirta trauma, o dėl jų kilę nustatyti funkciniai sutrikimai, dėl kurių masto ir yra nustatomas didesnis ar mažesnis dalyvumo lygis ar dalyvumo lygis nenustatomas.

Nurodo, jog Agentūra 2024 m. rugsėjo 23 d. paprašė papildomų dokumentų Telšių rajono pirminės sveikatos priežiūros centro dėl duomenų prieštaravimo, pareiškėja buvo informuota apie papildomų dokumentų prašymą. Todėl nesutinka su pareiškėjos argumentu, kad Agentūra nesikreipė į asmens sveikatos priežiūros įstaigą dėl papildomų dokumentų gavimo.

Nurodo, jog Agentūros teritoriniame skyriuje 2024 m. balandžio 5 d. užpildyto individualios pagalbos poreikio klausimyno (toliau – ir Klausimynas) balų suma buvo 27 balai. Agentūros Sprendimų kontrolės skyriuje Klausimynas pakartotinai nepildytas vadovaujantis Kriterijų ir tvarkos aprašo 58 punkto nuostata, kad pakartotinis dalyvumo lygio vertinimas atliekamas remiantis tik tais dokumentais ir informacija, kuri Agentūrai buvo pateikta arba Agentūros turėjo būti surinkta priimant skundžiamą sprendimą, taip pat įvertinus medicininius dokumentais patvirtintus asmens sveikatos funkcinius sutrikimus, nekilo abejonių dėl teritorinio skyriaus užpildyto klausimyno pagrįstumo. Vadovaujantis Kriterijų ir tvarkos aprašo 25 punktu, bazinio dalyvumo skaičiaus reikšmę (39) sudėjęs su Klausimyno balais (27), nustatytas galutinis dalyvumo lygis balais (66), kuris patenka į intervalą nuo 55–80 balų. Vadovaujantis Kriterijų ir tvarkos aprašo 27.12. papunkčiu, pareiškėjai nustatytas 55 procentų dalyvumo lygis.

Atsakovė pasisakydama dėl pareiškėjos skunde nurodyto argumento, jog „nevertintos diagnozės (duomenys neskelbtini)“, paaiškina, jog dėl šių organizmo funkcinų sutrikimų bazinio dalyvumo balai nėra taikomi, kadangi (duomenys neskelbtini) neatitinka Kriterijų ir tvarkos aprašo 51.1 papunkčio, nes asmeniui nėra diagnozuotas vidutinis stuburo judesių apribojimas ir (ar) stuburo degeneraciniai pakitimai ir (ar) skoliozė, ir (ar) kifozė (I–II laipsnio), kai lėtinis skausmo sindromas išlieka ir po taikyto specifinio gydymo, (duomenys neskelbtini) neatitinka Kriterijų ir tvarkos aprašo 53.6.1 papunkčio, nes dešinės plaštakos lenkimas tiesimas per riešą 10-0-12°, patvirtinta 2024 m. birželio 3 d. fizinės medicinos ir reabilitacijos gydytojo konsultacijoje.

Dėl skunde nurodyto argumento, jog Plungės teritorinis skyrius 2022 m. rugpjūčio 8 d. sprendimu Nr. (duomenys neskelbtini) neterminuotai nuo 2022 m. liepos 28 d. nustatė 80 procentų

bazinį darbingumo lygį, atsakovė pažymi, kad šis argumentas vertintinas kritiškai, nes remiantis teisiniu reguliavimu, darbingais asmenimis laikomi asmenys, kurių darbingumo lygis 60 procentų ir daugiau. Pareiškėjai buvo nustatytas 80 procentų bazinis darbingumo lygis, todėl ji laikoma darbinga neterminuotai.

Atsakovė pažymi, kad sąvokos „sveikatos būklė“ ir „dalyvumo lygis“ yra susijusios, tačiau nėra ir negali būti tapačios, o Agentūra vertina ne sveikatos lygį, o dalyvumo lygį, kuriam esminę įtaką daro ne diagnozuota liga ar asmens patirta trauma, o dėl jų išlikę funkciniai organizmo sutrikimai, dėl kurių masto yra parenkamas kriterijus, pagal kurį nustatomas didesnis ar mažesnis dalyvumo lygis. Esant tai pačiai diagnozuotai ligai, dalyvumo lygis gali ir didėti, ir mažėti, nes dalyvumo lygis nustatomas įvertinus ne tik medicininius kriterijus, t. y. asmens bazinį dalyvumą, bet ir asmens individualios pagalbos poreikį (amžius, darbo patirties ir darbinių įgūdžių įgijimas ir galėjimas juos panaudoti ir pan.). Dėl šios priežasties, esant pagrindui atlikti pakartotinį dalyvumo lygio vertinimą, dalyvumo lygis yra ne pratęsiamas remiantis jau turimais byloje mediciniais duomenimis, o vertinamas iš naujo, vadovaujantis naujai pateiktais dokumentais, liudijančias tuo metu esamus asmens sveikatos funkcinis sutrikimus.

Paaškina, kad nuo 2024 m. sausio 1 d. įsigaliojo nauja Kriterijų ir tvarkos aprašo redakcija (naujai išdėstyta Kriterijų ir tvarkos aprašas, jo 1-3 priedai su pasikeitusiomis vertinimui taikomų punktų vertėmis ir pasikeitusia individualios pagalbos poreikio klausimyno forma). Paskutinio vertinimo metu, vertinant pareiškėjos dalyvumo lygį, buvo pritaikyti nauji kriterijai, kurie, remiantis pateiktais mediciniais dokumentais, labiausiai atitinka dabartinį sveikatos funkcijos sutrikdymo sunkumą.

Atsiliepimu atsakovė taip pat prašo užtikrinti visų prie bylos pridėtų dokumentų neviešinimą ir leisti susipažinti tik proceso šalims ar jų teisėtiems atstovams. Toks prašymas motyvuojamas tuo, kad visa juose esanti informacija yra susijusi su asmens, kurio tapatybė yra žinoma, duomenimis, (asmens kodas, namų adresas, asmens tapatybės kortelės numeris ir pan.), o kita dalis priskirtina specialių kategorijų asmens duomenims, susijusiems su asmens sveikata.

Pareiškėjai ir atsakovei apie posėdžio vietą ir laiką pranešta tinkamai. Pareiškėja 2024 m. lapkričio 19 d. Komisijai pateiktame rašte išreiškė pageidavimą, kad byla būtų nagrinėjama rašytinio proceso tvarka. Atsakovė atsiliepime prašė bylą nagrinėti rašytinio proceso tvarka. Atsižvelgiant į tai, byla išnagrinėta rašytinio proceso tvarka.

Skundas tenkintinas.

Byloje kilo ginčas dėl Asmens su negalia teisių apsaugos agentūros prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Sprendimų kontrolės skyriaus 2024 m. spalio 3 d. sprendimo Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl dalyvumo lygio“ teisėtumo ir įpareigojimo atlikti veiksmus pagrįstumo.

Bylos duomenimis nustatyta, kad pareiškėja 2024 m. liepos 29 d. prašymu (toliau – ir Prašymas, b. l. 44) kreipėsi į Agentūrą, prašydama nustatyti dalyvumo lygį.

Agentūros Klaipėdos I teritorinis skyrius 2024 m. rugpjūčio 2 d. sprendimu Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl dalyvumo lygio“ (toliau – ir Teritorinio skyriaus 2024 m. rugpjūčio 2 d. sprendimas; b. l. 60), vadovaudamasis Kriterijų ir tvarkos aprašo 27.12 papunkčiu, nusprendė pareiškėjai nustatyti 55 procentų dalyvumo lygį ir 45 procentų netekto dalyvumo lygį dėl priežasties pagal Kriterijų ir tvarkos aprašo 37.1 papunktį „ligos arba būklės“, nes bazinio dalyvumo lygį įvertino 39 balais, Klausymą – 27 balais, vadovaujantis Kriterijų ir tvarkos aprašo 25 punktu dalyvumo lygis – 66 balai. Dalyvumo lygio terminą nustatė nuo 2024 m. liepos 31 d. iki 2025 m. liepos 30 d. Sprendimas priimtas 2024 m. rugpjūčio 2 d. dalyvumo lygio vertinimo akto Nr. (duomenys neskelbtini) pagrindu (b. l. 56–59). Vadovaujantis Kriterijų ir tvarkos aprašo 49 punktu, 2024 m. rugpjūčio 2 d. priimtas sprendimas Nr. (duomenys neskelbtini) dėl darbo pobūdžio ir sąlygų.

Pareiškėja, nesutikdama su Agentūros Teritorinio skyriaus 2024 m. rugpjūčio 2 d. sprendimu, 2024 m. rugpjūčio 14 d. skundu (b. l. 61–68) jį apskundė Agentūrai. Prašė atlikti

pakartotinį dalyvumo lygio vertinimą, pakeisti Agentūros Teritorinio skyriaus 2024 m. rugpjūčio 2 d. sprendimu nustatytą dalyvumo lygį ir priimti naują sprendimą – sumažinti dalyvumo lygį ir padidinti netekto dalyvumo lygį, patikslinti 2024 m. rugpjūčio 2 d. sprendimą Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl darbo pobūdžio ir sąlygų“.

Agentūros Sprendimų kontrolės skyrius 2024 m. spalio 3 d. sprendimu Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl dalyvumo lygio“, pakartotinai atlikęs dalyvumo lygio vertinimą, nusprendė nekeisti Teritorinio skyriaus 2024 m. rugpjūčio 2 d. sprendimo (b. l. 27, 73). Sprendime nurodė, jog dalyvumo lygis nustatomas ir sprendimas dėl dalyvumo lygio priimamas vadovaujantis Kriterijų ir tvarkos aprašu, įvertinus asmens bazinį dalyvumą ir individualios pagalbos poreikį. Vertinant bazinį dalyvumą, taikyta pagrindinė diagnozė pagal TLK-10-AM kodą (duomenys neskelbtini), atitinkanti Kriterijų ir tvarkos aprašo 13.2 papunktį: bent vienos galūnės raumenų jėga 3 balai pagal Lovetto skalę – įveikia traukos jėgą, bet negali pasipriešinti trukdymui, nes dėl ligų pagal TLK kodus (duomenys neskelbtini) asmeniui nustatytos juosmens ir kitų tarpslankstelinių diskų ligos su radikulopatija. Dešinės rankos ir dešinės kojos raumenų jėga 3 balai. Patvirtinta papildomai gauta 2024 m. rugsėjo 30 d. fizinės medicinos ir reabilitacijos gydytojo konsultacija. Didesnė bazinio dalyvumo lygio vertė nenustatyta, nes medicininiais dokumentais nepatvirtinta bent vienos galūnės raumenų jėga 1-2 balai pagal Lovetto skalę. Pagrindinės diagnozės reikšmė (balais) – 1, dauginama iš koeficiento 39, pagrindinės diagnozės balų rezultatas – 39 balai (Kriterijų ir tvarkos aprašo 24.2 papunktis).

Vertinant bazinį dalyvumą, gretutinės diagnozės taikytos nebuvo.

Taip pat vertinant bazinį dalyvumą, netaikyta diagnozė (duomenys neskelbtini), atitinkanti bazinio dalyvumo kriterijų 13.5 nepatikslinkta / netaikytina papunktį, nes nustatyta dešinio alkūninio nervo nežymi fokalinė demielizacija kubitaliniame kanale, be aksonopatijos. Patvirtinta 2022 m. balandžio 27 d., 2023 m. balandžio 25 d. elektroneuromiografiniu tyrimu.

Vertinant bazinį dalyvumą, vadovaujantis Kriterijų ir tvarkos aprašo 24.1.2 papunkčiu, nevertintos diagnozės: (duomenys neskelbtini).

Sprendime nustatyta, jog vadovaujantis Kriterijų ir tvarkos aprašo 24.4 papunkčiu, apskaičiuotas asmens bazinis dalyvumas yra 39 balai. Klausimyno balų suma yra 27 balai. Vadovaujantis Kriterijų ir tvarkos aprašo 25 punktu, dalyvumo lygis balais yra 66 balai. Vadovaujantis Kriterijų ir tvarkos aprašo 27.12 papunkčiu, nustatomas 55 procentų dalyvumo lygis ir 45 procentų netekto dalyvumo lygis. Dalyvumo lygio priežastis, vadovaujantis Kriterijų ir tvarkos aprašo 37.1 papunkčiu – „ligos arba būklės“. Dalyvumo lygio terminas nustatomas nuo 2024 m. liepos 31 d. iki 2025 m. liepos 30 d. Dalyvumo lygis, vadovaujantis Lietuvos Respublikos asmens su negalia teisių apsaugos pagrindų įstatymo 19 straipsnio 6 dalies 2 punktu, nustatomas 12 mėnesių terminui (kai prognozuojami aplinkos veiksnių įtakos ir (ar) asmens organizmo funkcijų sutrikimų pasikeitimai, galintys daryti įtaką asmens dalyvumo lygio pasikeitimui per artimiausius 12 mėnesių terminui), kadangi tikslingas būklės stebėjimas. Nurodyta, jog Sprendimas priimtas 2024 m. spalio 3 d. dalyvumo lygio vertinimo akto Nr. (duomenys neskelbtini) (b. l. 69–71) pagrindu. Sprendimu pareiškėja taip pat informuota, jog pasikeitus sveikatos būklei, asmuo turi teisę kreiptis į gydantį gydytoją dėl naujo siuntimo į Agentūrą ir medicininį dokumentų parengimo, kurie turėtų būti pateikti Agentūros teritoriniam skyriui pakartotiniam dalyvumo lygio (neįgalumo, individualios pagalbos) – dalyvumo vertinimui atlikti.

Ginčo teisinius santykius reglamentuoja Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymas (toliau – ir VAI), Lietuvos Respublikos asmens su negalia teisių apsaugos pagrindų įstatymas (toliau – ir ASNTAPI), Dalyvumo lygio nustatymo kriterijų ir tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. kovo 21 d. įsakymu Nr. A1-78/V-179, ir kiti teisės aktai.

ASNTAPI paskirtis – užtikrinti asmens su negalia teisių apsaugą ir įgyvendinimą lygiai su kitais asmenimis, reglamentuoti negalios nustatymo, asmens su negalia individualiųjų pagalbos poreikių nustatymo, tenkinimo ir finansavimo pagrindus, atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos Konstitucijos, Jungtinių Tautų neįgaliųjų teisių konvencijos nuostatas, kitas tarptautinės teisės normas ir principus, nustatyti asmens su negalia teisių apsaugos sistemos institucijas, jų veiklos

teisinius pagrindus, funkcijas, teises ir pareigas asmens su negalia teisių apsaugos srityje (1 straipsnio 1 dalis). Agentūra dalyvaudama formuojant ir įgyvendinant asmens su negalia teisių apsaugos politiką, organizuoja asmens su negalia teisių apsaugos užtikrinimą (ASNTAPI 15 straipsnio 1 dalies 1 punktas). Atsakovė taip pat yra institucija, kuri VAĮ nustatyta tvarka ir terminais priima sprendimus dėl asmens su negalia dalyvumo lygio, jo priežasties, atsiradimo laiko, termino, netekto dalyvumo procentų (ASNTAPI 15 straipsnio 1 dalies 6 punktas). Minėto įstatymo 2 straipsnio 5 dalyje nustatyta, kad asmuo su negalia – asmuo, kuriam šio įstatymo nustatyta tvarka nustatytas neįgalumo lygis arba 55 procentų ar mažesnis dalyvumo lygis, o 2 straipsnio 8 dalis pateikia dalyvumo lygio sampratą – tai atsižvelgiant į pilnamečio asmens negalią ir aplinkos veiksnius kompleksiskai įvertintos ir nustatytos asmens galimybės ir pajėgumas visapusiškai ir veiksmingai dalyvauti visuomenės gyvenime. Dalyvumo lygis nustatomas kompleksiskai įvertinus aplinkos veiksnių įtaką asmens savarankiškumui, galimybes veiksmingai dalyvauti visuomenės gyvenime bei asmens organizmo funkcijų sutrikimus po to, kai yra panaudotos visos galimos medicininės priemonės ir atsižvelgiant į individualiojo pagalbos poreikio mastą (ASNTAPI 19 straipsnio 3 dalis). Dalyvumas įvertinamas procentais, jo lygis nustatomas 5 procentinių punktų intervalais (ASNTAPI 19 straipsnio 4 dalis). Dalyvumo lygio nustatymo kriterijus ir tvarką nustato socialinės apsaugos ir darbo ministras kartu su sveikatos apsaugos ministru (ASNTAPI 19 straipsnio 7 dalis).

Tokia tvarka nustatyta Kriterijų ir tvarkos apraše, kurio III skyrius reglamentuoja dalyvumo lygio nustatymą. Minėto aprašo 17 punktas reglamentuoja, jog dalyvumo lygis nustatomas kompleksiskai vertinant bazinį dalyvumą ir individualios pagalbos poreikį, išskyrus atvejus, nurodytus Aprašo IV skyriuje. Nustatant dalyvumo lygį, pildomas Agentūros direktoriaus patvirtintos formos Dalyvumo lygio vertinimo aktas. Kriterijų ir tvarkos aprašo 18.2 punktas nustato, jog Agentūros teritorinis skyrius, nustatydamas dalyvumo lygį, užpildo Individualios pagalbos poreikio klausimyną, kuriame įvertinamas asmens individualios pagalbos poreikis įvairiose asmens gyvenimo srityse bei aplinkos veiksnių įtaka asmens savarankiškumui ir nustatomas individualios pagalbos poreikio mastas balais (išskyrus senatvės pensijos amžių sukakusiems asmenims, neturintiems nedarbingumo pažymėjimo). Atvejai, kada Klausimynas nepildomas, numatyti minėto aprašo 22 punkte, vienas iš jų – bazinis dalyvumas įvertintas 0 balų (22.4 papunktis).

Agentūra asmens bazinį dalyvumą įvertina Kriterijų ir tvarkos aprašo 24 punkte nustatyta tvarka. Pirmiausia, vertindama bazinį dalyvumą, taiko pagrindinės diagnozės (sunkiausio organizmo funkcinio sutrikimo) ir gretutinių diagnozių (organizmo funkcinio sutrikimų) koeficientus: 24.1.1 vienos pagrindinės diagnozės (sunkiausio organizmo funkcinio sutrikimo) koeficiento reikšmė – 39; 24.1.2 jei asmens organizmo funkcijos sutrikusios dėl dviejų ar daugiau ligų ar traumų, vertina ne daugiau kaip penkias reikšmingiausias gretutines diagnozes (organizmo funkcinio sutrikimus); 24.1.3 gretutinių diagnozių (organizmo funkcinio sutrikimų) koeficientus taiko atsižvelgdama į sunkiausio organizmo funkcinio sutrikimo kriterijui priskirtą balą. <...>. Numatyta kaip nustatomi pagrindinės ir gretutinės diagnozių balų rezultatai. Agentūra dalyvumo lygį balais apskaičiuoja sudėdama bazinio dalyvumo (medicininės dalies) balus ir užpildyto Klausimyno balus (25 punktas). Jeigu bazinis dalyvumas įvertinamas 0 balų, dalyvumo lygis nenustatomas (26 punktas). Kriterijų ir tvarkos aprašo 27 punkte nurodyta, kad dalyvumo lygį (procentais) nustato galutinį dalyvumo lygio balą priskirdama nurodytam skaičių intervalui: 401–432 balai – 0 procentų; 351–400 balų – 5 procentai; 301–350 balų – 10 procentų; 256–300 balų – 15 procentų; 231–255 balai – 20 procentų; 206–230 balų – 25 procentų; 181–205 balai – 30 procentų; 156–180 balų – 35 procentai; 131–155 balai – 40 procentų; 106–130 balų – 45 procentai; 81–105 balai – 50 procentų; 55–80 balų – 55 procentai.

Nurodytas teisinis reglamentavimas suponuoja, jog dalyvumo lygio nustatymas yra asmens sveikatos funkcinio sutrikimų vertinimas, kurio tikslas – atsižvelgiant į diagnozuotų organizmo funkcinio sutrikimų laipsnį, ligos eigą ir taikomą gydymą nustatyti, kiek asmuo gali ir yra pajėgus visapusiškai ir veiksmingai dalyvauti visuomenės gyvenime. Dalyvumo lygio vertinimas atliekamas remiantis objektyviais duomenimis: asmens sveikatos priežiūros įstaigos išduotu siuntimu į Agentūrą, išrašais iš medicininių dokumentų, atliktų medicininių tyrimų išvadomis, gydytojų specialistų

konsultacijų išvadomis, paciento kortelėje identifikuotais įrašais. Individualios pagalbos poreikis įvertinamas užpildžius Klausimyną.

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (toliau – ir LVAT) yra nurodęs, jog administraciniai teismai (šiuo atveju Komisija) turi ribotą kompetenciją sprendžiant specialių mokslo žinių reikalaujančius medicinos srities klausimus ir teismas (Komisija) nėra kompetentingas spręsti, ar medicininių kriterijų vertinimą Agentūra atliko pagal realią pareiškėjo sveikatos būklę. Teisėjų kolegija yra pažymėjusi, kad teismas (Komisija) yra kompetentingas patikrinti, ar nebuvo pažeistos teisės aktų nuostatos, o konkrečiai Kriterijų ir tvarkos aprašo ir kitos nuostatos, sprendžiant dėl pareiškėjo darbingumo lygio, o taip pat, ar priimant ginčijamą aktą buvo laikytasi procedūrinių taisyklių, ar atsakovas veikė savo kompetencijos ribose (pvz., LVAT 2019 m. lapkričio 6 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-1252-822/2019). Specialių mokslo žinių reikalaujantis medicinos srities klausimų sprendimas (diagnozių teisingumas ir pan.) nepatenka į administracinio teismo (Komisijos) kompetencijos ribas (pvz., LVAT 2013 m. kovo 7 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-502-22/2013).

Kriterijų ir tvarkos aprašo VIII skyriuje numatytas sprendimų apskundimo tvarka ir pakartotinis dalyvumo lygio vertinimas. Kriterijų ir tvarkos aprašo 57 punkte numatyta, jog Agentūros direktoriaus įgaliotas valstybės tarnautojas atlieka pakartotinį dalyvumo lygio vertinimą *Kriterijų ir tvarkos aprašo III skyriuje* nustatyta tvarka: 57.1) asmeniui nesutikus su Agentūros teritorinio skyriaus priimtu sprendimu, kai Agentūros direktoriaus įgaliotas valstybės tarnautojas priima sprendimą atlikti pakartotinį asmens dalyvumo lygio vertinimą.

Kriterijų ir tvarkos aprašo III skyriuje reglamentuotas dalyvumo lygio nustatymas. Kriterijų ir tvarkos aprašo 18.5 punkte numatyta, jog Agentūros teritorinis skyrius, nustatydamas dalyvumo lygį prireikus raštu kreipiasi į: 18.5.1) asmens sveikatos priežiūros įstaigą, kurios asmenį gydantis gydytojas parengė klinikinius elektroninius dokumentus arba Siuntimą į Agentūrą <...> dėl papildomų medicininių dokumentų (informacijos), reikalingų asmens baziniam dalyvumui nustatyti, pateikimo, jeigu gauti klinikiniai elektroniniai ar medicininiai dokumentai yra neišsamūs ar jų nepakanka; 18.5.2) kitas įstaigas ar institucijas dėl papildomų dokumentų (informacijos), reikalingų asmens dalyvumo lygiui nustatyti, pateikimo <...>, jeigu gauti medicininiai ar kiti dokumentai yra neišsamūs ar jų nepakanka; 18.5.3) tretinio lygio asmens sveikatos priežiūros paslaugas teikiančią įstaigą dėl papildomo asmens sveikatos ištyrimo <...>. Kriterijų ir tvarkos aprašo 62 punkte taip pat nustatyta, jog atlikdama pakartotinį dalyvumo lygio vertinimą, Agentūra turi teisę pasitelkti ekspertus.

Remiantis aptartu teisiniu reguliavimu, tiek Agentūros teritorinis skyrius, tiek pati Agentūra, atlikdami dalyvumo lygio vertinimą, turi teisę kreiptis į gydymo įstaigas, gydytojus dėl pateiktų medicininių dokumentų, jei jie yra neišsamūs ar jų nepakanka.

Skundžiamame Sprendime nurodyta, jog vertinant bazinį dalyvumą, netaikyta diagnozė (duomenys neskelbtini), atitinkanti bazinio dalyvumo kriterijų 13.5 nepatikslinta / netaikytina papunktį, nes nustatyta (duomenys neskelbtini). Patvirtinta 2022 m. balandžio 27 d., 2023 m. balandžio 25 d. elektroneuromiografiniu tyrimu.

Pareiškėja skunde nurodo, kad jai nesuprantama, kodėl ši diagnozė nebuvo taikoma. Iš skundžiamo Sprendimo ir atsiliepime nurodytų paaiškinimų matyti, jog vertinant bazinį dalyvumo lygį dėl gretutinės diagnozės pagal TLK-10-AM kodą (duomenys neskelbtini), atsakovė vadovavosi Kriterijų ir tvarkos aprašo 1 priedo I skyriaus 13.5 papunkčiu, kuris taikomas, kai asmeniui diagnozuojamos periferinės nervų sistemos, neurorauemeninės jungties ir raumenų ligos: kai nepatikslinta / netaikytina, kadangi asmeniui nustatyta diagnozė neatitinka 13.1 – 13.4 papunkčių reikalavimų. Remiantis turimais duomenimis, pareiškėjai diagnozuota (duomenys neskelbtini). Patvirtinta 2022 m. balandžio 27 d., 2023 m. balandžio 25 d. elektroneuromiografiniu tyrimu. Dėl šio organizmo funkcinio sutrikimo bazinio dalyvumo balai nėra taikomi.

Iš Sprendimo turinio matyti, jog vertinant pareiškėjos bazinį dalyvumą 2024 m. periodu, vadovaujantis Kriterijų ir tvarkos aprašo 24.1.2 papunkčiu, nevertintos diagnozės pagal TLK-10-AM kodus: (duomenys neskelbtini).

Kriterijų ir tvarkos aprašo 24.1.2 papunktyje nurodyta, jog jei asmens organizmo funkcijos sutrikusios dėl dviejų ar daugiau ligų ar traumų, Agentūra vertina ne daugiau kaip penkias reikšmingiausias gretutines diagnozes (organizmo funkcinius sutrikimus).

Sprendimo dalyje, kurioje yra nurodomos taikytos gretutinės diagnozės, vertinant bazinį dalyvumą, nėra nurodyta nei viena taikyta gretutinė diagnozė. Iš bylos medžiagos matyti, jog medicininuose dokumentuose buvo nurodytos daugiau kaip 5 pareiškėjos ligos, todėl iš skundžiamo Sprendimo turinio nėra aišku, kodėl nebuvo vertintos 5 gretutinės reikšmingiausios diagnozės, kaip numatyta Kriterijų ir tvarkos aprašo 24.1.2 papunktyje. Atsakovė dėl diagnozių pagal TLK-10-AM kodus – (duomenys neskelbtini) nevertinimo argumentus pateikia atsiliepime, tačiau pažymėtina, kad tokie argumentai turi būti nurodyti pačiame Sprendime.

Minėta, jog Kriterijų ir tvarkos aprašo 18.2 punkte numatyta, jog Agentūros teritorinis skyrius, nustatydamas dalyvumo lygį užpildo Klausimyną (3 priedas), kuriame įvertinamas asmens individualios pagalbos poreikis įvairiose asmens gyvenimo srityse bei aplinkos veiksnių įtaka asmens savarankiškumui ir nustatomas individualios pagalbos poreikio mastas balais (išskyrus senatvės pensijos amžių sukakusiems asmenims, neturintiems nedarbingumo pažymėjimo). Kriterijų ir tvarkos aprašo 22 punkte numatyta, jog viena iš išimčių, kai Klausimynas dalyvumo lygiui nustatyti nepildomas – bazinis dalyvumas įvertintas 0 balų (22.4 papunktis).

Ginčijamo Sprendimo, 2024 m. spalio 3 d. dalyvumo lygio vertinimo akto Nr. (duomenys neskelbtini) ir atsiliepimo turinys patvirtina, kad Agentūros Sprendimų kontrolės skyriuje individualios pagalbos poreikis pakartotinai nevertintas ir Klausimynas pildytas nebuvo. Atsakovė atsiliepime nurodo, jog Klausimynas pakartotinai pildytas nebuvo, vadovaujantis Kriterijų ir tvarkos aprašo 58 punkto nuostata, kad pakartotinis dalyvumo lygio vertinimas atliekamas remiantis tik tais dokumentais ir informacija, kuri Agentūrai buvo pateikta arba Agentūros turėjo būti surinkta priimant skundžiamą sprendimą, taip pat įvertinus medicininiais dokumentais patvirtintus asmens sveikatos funkcinius sutrikimus, nekilo abejonių dėl teritorinio skyriaus užpildyto klausimyno pagrįstumo.

Pažymėtina, jog Kriterijų ir tvarkos aprašo 58 punkte numatyta, jog pakartotinis dalyvumo lygio vertinimas Kriterijų ir tvarkos aprašo 57.1 papunktyje nurodytu atveju atliekamas remiantis tik tais dokumentais ir (ar) informacija, kuri Agentūrai buvo pateikta arba Agentūros turėjo būti surinkta priimant skundžiamą sprendimą.

Vertinant aptartą nuostatą, Komisija pažymi, jog ji turi būti vertinama sistemiškai, todėl negali būti vertinama atsiejamai nuo kitų Kriterijų ir tvarkos aprašo nuostatų. Kaip ir minėta, Agentūros, tiek teritorinio skyriaus pareiga pašalinti abejones, jei kyla neaiškumų dėl medicininių dokumentų, taip pat Agentūros pareiga pakartotinai pildyti Klausimyną, išskyrus Kriterijų ir tvarkos aprašo 22 punkte numatytus atvejus. Kriterijų ir tvarkos aprašo 58 punkte įtvirtinta nuostata iš esmės reiškia priimamo sprendimo teisėtumą, jog priimamas sprendimas turi būti grindžiamas tik analizuotais turimais ar surinktais dokumentais. Šiuo atveju sprendimas negali būti grindžiamas medžiaga ar informacija, ar duomenimis, kurie nebuvo vertinti. Vertintina, jog šiuo atveju tai nereiškia, kad Agentūra yra atleidžiama nuo pareigos pildyti Klausimyną ar papildomai užsiklausti informacijos esant abejonėms.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, sprendžiamas, jog atsakovė nepagrįstai teigia, kad vadovaujantis Kriterijų ir tvarkos aprašo 58 punktu ir nesant abejonių, ji turi teisę nepildyti Klausimyno. Šiuo atveju institucijos abejonių nebuvimas nepaneigia Agentūros prievolės pakartotinį dalyvumo vertinimą atlikti pagal Kriterijų ir tvarkos aprašo III skyriaus taisykles. Tokia atsakovės pareiga nustatyta Kriterijų ir tvarkos aprašo 57.1 papunktyje. Atkreiptinas dėmesys ir į tai, jog Klausimynas užpildytas 2024 m. liepos 31 d., todėl nuo jo užpildymo iki ginčijamo Sprendimo priėmimo praėjo 2 mėnesiai, per kuriuos asmens individualios pagalbos poreikis galėjo pasikeisti. Byloje nėra duomenų, patvirtinančių Kriterijų ir tvarkos aprašo 22 punkte numatytų išimčių dėl Klausimyno nepildymo, be to, negalima ir vienareikšmiška išvada, jog atsakovei pakako duomenų visapusiškam dalyvumo lygio vertinimui bei teisėtam Sprendimui priimti. Atkreiptinas dėmesys ir į tai, jog pareiškėja Komisijai 2024 m. gruodžio 3 d. pateiktuose papildomuose paaiškinimuose nurodė, jog kai kurie Klausimyne užpildyti atsakymai yra neteisingi. Pažymėjo, jog Klausimynas buvo pildomas telefonu, ji su juo nebuvo supažindinta, o jį pildant nebuvo pateikti atsakymų variantai ir kt. Todėl tai vertinant,

Komisija sprendžia, jog Agentūra, dar kartą nepildydama Klausimyno, pažeidė Kriterijų ir tvarkos aprašo 18.2, 57.1 papunkčius.

Pareiškėja teigia, jog atliekant dalyvumo lygio nustatymą į Agentūros Klaipėdos I teritorinį skyrių nebuvo iškviesta, kad galėtų tiesiogiai dalyvauti dalyvumo lygio nustatymo procedūroje ir paaiškinti iškilusius klausimus nors tokia asmens atvykimo procedūra yra numatyta Kriterijų ir tvarkos aprašo 18.1 papunktyje. Minėtame papunktyje numatyta, jog Agentūros teritorinis skyrius, nustatydamas dalyvumo lygį, sprendžia dėl poreikio asmeniui atvykti į Agentūrą ar Agentūros valstybės tarnautojams ar darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartį ir gaunantiems darbo užmokestį iš valstybės biudžeto ir valstybės pinigų fondų (toliau kartu – darbuotojai), vykti pas asmenį į jo nuolatinę gyvenamąją vietą ar sveikatos priežiūros įstaigą (kai asmuo dėl sunkaus organizmo funkcijų sutrikimo negali pats atvykti į Agentūrą) bei dalyvumo lygio vertinimo datos ir laiko ir apie tai elektroninių ryšių priemonėmis (nurodytomis prašyme), nepavykus susisiekti elektroninių ryšių priemonėmis, raštu informuoja asmenį ar atstovą prašyme nurodytu nuolatinės gyvenamosios vietos adresu.

Iš minėto reglamentavimo matyti, jog Agentūros teritoriniam skyriui minėtas teisinis reglamentavimas imperatyviai nenustato pareigos visais atvejais iškviesti asmenį į Agentūrą, kad asmuo galėtų tiesiogiai dalyvauti dalyvumo lygio nustatymo procedūroje. Šiuo atveju Agentūros teritorinis skyrius savo nuožiūra gali nuspręsti, ar yra poreikis asmeniui atvykti į Agentūrą ar Agentūros valstybės tarnautojams ar darbuotojams vykti pas asmenį į jo nuolatinę gyvenamąją vietą ar sveikatos priežiūros įstaigą. Šiuo atveju, nelaikytina, kad atsakovė pažeidė Kriterijų ir tvarkos aprašo 18.1 papunktį.

Nagrinėjamos bylos kontekste, pažymėtina, jog atsakovė šioje administracinėje byloje pagal vykdomų funkcijų apimtį bei paskirtį, veiklos pobūdį, turimus įgaliojimus priskirtina viešojo administravimo subjektams, todėl savo veikloje (taip pat priimdama administracinius aktus) privalo vadovautis ir VAI nuostatomis. Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo jurisprudencijoje nuosekliai pabrėžiama viešojo administravimo subjektų pareiga laikytis teisės principų. Pasak teismo, kiekviena viešojo administravimo institucija yra saistoma bendrųjų, be kita ko, konstitucinių teisės principų (teisinės valstybės, valdžios įstaigos tarnauja žmonėms, teisės viršenybės, draudimo diskriminuoti, asmenų lygybės prieš įstatymą, proporcingumo ir kt.) bei gero administravimo, atsakingo valdymo principų (teisėtumo, objektyvumo, nepiktnaudžiavimo valdžia, skaidrumo ir kt.) (pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2017 m. gruodžio 6 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-777-415/2017 ir kt.).

Lietuvos Respublikos Konstitucijos 5 straipsnio 3 dalyje įtvirtinta, kad valdžios įstaigos tarnauja žmonėms. Viešojo administravimo subjektas yra saistomas *inter alia* (be kita ko) gero administravimo principo, kuriuo įgyvendinama Lietuvos Respublikos Konstitucijos 5 straipsnio 3 dalyje įtvirtinta nuostata, jog visos valdžios įstaigos tarnauja žmonėms, reikalavimų (pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2015 m. liepos 9 d. išplėstinės teisėjų kolegijos nutartis administracinėje byloje Nr. eA-1245-662/2015).

Europos Sąjungos Pagrindinių teisių chartijoje nustatyta kiekvieno asmens teisė į gerą administravimą, kuri reiškia, kad institucijos reikalus turėtų tvarkyti nešališkai, teisingai ir per kiek įmanomai trumpesnę laiką (Pagrindinių teisių chartijos 41 straipsnio 1 dalis). Pagal Pagrindinių teisių chartijos 41 straipsnio 2 dalį teisė į gerą administravimą apima: kiekvieno asmens teisę būti išklausytam prieš taikant bet kokią individualią jam nepalankią priemonę (a punktas); kiekvieno asmens teisę susipažinti su savo byla, laikantis teisėto konfidencialumo ir profesinio bei verslo slaptumo (b punktas); administracijos pareigą pagrįsti savo sprendimus (c punktas) (pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2017 m. gruodžio 6 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-777-415/2017 ir kt.).

VAI 10 straipsnio 5 dalis numato, jog administracinis sprendimas turi būti motyvuotas bei pagrįstas objektyviais duomenimis (faktais) ir teisės aktų normomis ar kitomis administraciniam sprendimui įtakos turėjusiomis aplinkybėmis (5 ir 6 punktai). Be kita ko, Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas savo praktikoje yra nurodęs, jog VAI 10 straipsnio 5 dalyje individualiam teisės aktui nustatyti reikalavimai laikytini gero administravimo principo atspindžiu (pvz., Lietuvos

vyriausiojo administracinio teismo 2015 m. rugsėjo 2 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-2760-492/2015). Gero viešojo administravimo principas įpareigoja viešojo administravimo subjektą, priimant sprendimą, jame nurodyti faktinių aplinkybių bei teisės normų, kurių pagrindu priimtas sprendimas, visumą (pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2013 m. gegužės 14 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. A⁴⁴⁴-878/2013, 2021 m. lapkričio 3 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. eA-2577-602/2021 ir kt.). Akcentuotina ir tai, jog pagal gero administravimo principą valstybės institucijos turi vykdyti procedūrą nešališkai ir objektyviai, išaiškinti visas klausimui spręsti reikšmingas aplinkybes, išklausyti asmenis, kurių atžvilgiu yra priimami administraciniai sprendimai (pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2019 m. rugsėjo 4 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-5184-575/2019), taip pat užtikrintų, kad administracinėje procedūroje būtų laikomasi visų teisės aktų nuostatų (pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2012 m. spalio 4 d. išplėstinės teisėjų kolegijos nutartis administracinėje byloje Nr. A⁵⁰²-134/2012, 2014 m. balandžio 22 d. išplėstinės teisėjų kolegijos nutartis administracinėje byloje Nr. A¹⁴³-816/2014 ir kt.).

Atsižvelgiant į visa tai, kas išdėstyta, daroma išvada, jog pakartotinio pareiškėjos dalyvumo vertinimo metu iš naujo, atidžiai ir atsakingai neįvertinus asmens individualios pagalbos poreikio įvairiose asmens gyvenimo srityse bei aplinkos veiksnių įtakos asmens savarankiškumui buvo pažeista pakartotinio dalyvumo vertinimo pagal asmens skundą procedūra. Dalyvumo lygio vertinimo procedūros pažeidimas turėjo esminę įtaką dalyvumo lygio nustatymui bei dalyvumo lygio apimčiai. Todėl, Komisija, įvertinusi byloje surinktą medžiagą, ginčą reglamentuojančių teisės aktų nuostatas, sprendžia, kad Agentūros Sprendimų kontrolės skyriaus 2024 m. spalio 3 d. sprendimas Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl dalyvumo lygio“ yra neteisėtas tuo aspektu, kad priimtas pažeidžiant asmens individualaus poreikio vertinimo procedūras, neužtikrinant objektyvų visų aplinkybių įvertinimą ir sprendimo pagrįstumą, Sprendimas neatitinka VAI 10 straipsnio 5 dalies reikalavimų, Kriterijų ir tvarkos aprašo 18.2, 57.1 papunkčių nuostatų, todėl naikintinas.

Pareiškėja skunde taip pat prašo įpareigoti viešojo administravimo subjektą per administracinių ginčų komisijos nustatytą laiką priimti naują teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą. Nustačius, jog Sprendimas yra neteisėtas ir nepagrįstas, atsakovė įpareigojama teisės aktų nustatyta tvarka ir terminais priimti naują teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą, iš naujo užpildant Klausimyną.

Atsakovė atsiliepimu prašo užtikrinti visų prie bylos pridėtų dokumentų neviešumą. Komisijos veiklą reglamentuojantys teisės aktai nenumato teisės pripažinti nagrinėjamos bylos medžiagos (jos dalies) nevieša. Pagal įstatymo analogiją vadovaujamosi Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatyme 14 straipsnio 2 dalimi, kurioje nustatyta, kad priimdamas viešame teismo posėdyje sprendimą byloje arba nutartį nutraukti bylą ar skundą (prašymą, pareiškimą) palikti nenagrinėtą arba gavęs prašymą susipažinti su bylos medžiaga, teismas turi teisę proceso dalyvių prašymu ar savo iniciatyva motyvuota nutartimi nustatyti, kad bylos medžiaga ar jos dalis yra nevieša, kai reikia apsaugoti žmogaus asmens, jo privataus gyvenimo ir nuosavybės slaptumą, informacijos apie asmens sveikatą konfidencialumą, taip pat jeigu yra rimtas pagrindas manyti, kad bus atskleista valstybės, tarnybos, profesinė ar komercinė paslaptis.

Komisija, įvertinusi tai, kad didžiąją bylos medžiagos dalį sudaro specialių kategorijų asmens duomenys, susiję su asmens sveikata, siekiant apsaugoti informacijos apie asmens sveikatą konfidencialumą, atsižvelgdama į atsakovės prašymą, visą nagrinėjamos bylos medžiagą pripažįsta nevieša, neteikiant jos susipažinti ar kopijuoti byloje nedalyvavusiems asmenims.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 3 punktu, 22 straipsniu, Komisija

n u s p r e n d ž i a :

Pareiškėjos X. Y. skundą tenkinti.

Panaikinti Asmens su negalia teisių apsaugos agentūros prie Lietuvos Respublikos socialinės

apsaugos ir darbo ministerijos Sprendimų kontrolės skyriaus 2024 m. spalio 3 d. sprendimą Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl dalyvumo lygio“.

Įpareigoti atsakovę Asmens su negalia teisių apsaugos agentūrą prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos teisės aktų nustatyta tvarka ir terminais priimti naują teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą dėl pareiškėjos X. Y. dalyvumo lygio.

Visą bylos medžiagą pripažinti nevieša ir neteiktina susipažinti ar kopijuoti byloje nedalyvavusiems asmenims.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo dienos bylos šalys gali apskųsti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkas

Evaldas Ambrozaitis

Komisijos narės

Marina Adomaitė

Laura Bernikienė